



Woord vooraf

Zesde Grote Rekendag

tijd voor tijd

In het basisonderwijs komen kinderen geregeld met tijd in aanraking. Dat gebeurt onder meer in de reken-wiskundeles, als het om het klokkijken gaat. Maar het klokkijken is zeker niet het enige moment dat het onderwerp 'tijd' aan de orde is. Dat gebeurt bijvoorbeeld als kinderen ervaren dat sommige dingen lang duren en andere maar heel kort, terwijl het toch om dezelfde tijdsduur gaat. Kinderen werken ook aan tijd wanneer ze met tijdmeetinstrumenten werken of die zelf ontwerpen. Verder leren kinderen in de bovenbouw dat er tijdverschillen op aarde zijn en hoe die te verklaren zijn. Het onderwerp 'tijd' is typisch een onderwerp dat zich op het snijvlak van verschillende vak- en vormingsgebieden bevindt. Het overdenken van 'tijd' is bijvoorbeeld ook aan de orde bij het leren van taal, techniek, geschiedenis en aardrijkskunde. En, het lijkt erop of de 'tijd' die bij deze vakken aan de orde is, nauwelijks iets te maken heeft met 'tijd' bij rekenen-wiskunde. De zesde Grote Rekendag laat zien dat veel van deze 'tijd' die op de basisschool aan de orde is, ook de 'tijd' van rekenen-wiskunde is en dat het beschouwen van 'tijd' vanuit rekenen-wiskunde kinderen verder helpt bij het leren van wat er aan 'tijd' allemaal te beleven is. Het is daarmee hoog tijd om tijd te maken voor 'tijd'.

boek, poster en cd

Tijdens de Grote Rekendag gaat u met uw groep of groepen aan de slag met uitdagende opdrachten rond het onderwerp 'tijd'. Deze opdrachten zijn helder beschreven in dit boek. In dit boek vindt u daarnaast alle werkbladen die nodig zijn om de opdrachten uit te voeren. De opdrachten en werkbladen vindt u ook op de bijgeleverde cd-rom, zodat u de werkbladen gemakkelijk kunt vermenigvuldigen voor de kinderen en de materialen kunt delen met uw collega's. Op de cd-rom vindt u ook de materialen van de afgelopen versies van de Grote Rekendag.

Bij dit boek vindt u ook een poster. Door deze poster op een goed zichtbare plaats in de school op te hangen, kunt u ouders en andere belangstellenden laten weten dat de school dit jaar meedoet met de Grote Rekendag.

vier verschillende niveaus

De opdrachten zijn op vier verschillende niveaus uitgewerkt. Deze niveaus zijn aangegeven door middel van groepsnummers. Deze groepsaanduiding geeft echter alleen een indicatie van het niveau. Wanneer u inschat dat andere activiteiten en opdrachten beter bij uw groep passen, dan bent u vrij deze meer passende opdrachten te kiezen voor uw groep.

In de opdrachten voor groep 1 en 2 worden tijd en instrumenten voor het meten van tijd verkend. Met name het gevoel krijgen voor wat een minuut is, staat centraal. Bij groep 3 en 4 start de Grote Rekendag met een bespreking van wat tijd eigenlijk is. Ook dit vormt een aangrijpingspunt om te ervaren wat een minuut is.

Groep 5 en 6 gaan een stapje verder. Hier maken de leerlingen eigen tijdmeetinstrumenten en gaan ze ook met hun eigen leeftijd aan de slag. In groep 7 en 8 gaat het vervolgens over tijdverschillen. Aan de hand van het verhaal van Fielejas gaan de leerlingen op zoek naar een verloren dag die ontstaat, bij het reizen rond de aarde.

opbouw opdrachten

Alle opdrachten zijn op eenzelfde wijze opgebouwd. In een kort overzicht over de opdrachten voor een groep vindt u de tijdsplanning van de dag en een eerste indruk van



de opdrachten en activiteiten. Deze opdrachten en activiteiten werken we vervolgens uit. Na deze uitwerking vindt u aanvullende materialen en werkbladen.

schoolbrede start van de dag

De Grote Rekendag vindt niet alleen in de groepen plaats. Het is de bedoeling de dag gemeenschappelijk te starten. Dit doen we door de kinderen allemaal te vragen om een (kook)wekker mee te nemen. Het is de bedoeling dat alle (kook)wekkers zo worden ingesteld dat ze bij de start van de Grote Rekendag allemaal tegelijkertijd aflopen. Een beschrijving van deze en andere schoolbrede activiteiten vindt u in het eerste hoofdstuk.

voorbereiden

De Grote Rekendag vraagt van alle teamleden enige voorbereiding. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verzamelen van benodigde materialen, het binnen het team of een bouw doornemen van de activiteiten en het voorbereiden van de startactiviteit. Het is aan te bevelen om voor al deze zaken enige tijd te nemen.

We hebben onze uiterste best gedaan de activiteiten en opdrachten zo helder mogelijk te beschrijven. Dat neemt niet weg dat er ook na nauwkeurige lezing vragen kunnen zijn. Die kunt u bijvoorbeeld kwijt via het forum op de site van de Grote Rekendag of tijdens de workshops die tijdens de Nationale Rekendagen voor dit doel gehouden worden.

Overigens vormt de Grote Rekendag een uitgelezen kans om ouders iets te laten zien van het reken-wiskundeonderwijs op de school. Zij kunnen vaak goed helpen bij het verzamelen van materiaal voor de Grote Rekendag. Ook kunnen ouders worden ingezet bij de organisatie van de dag.

woensdag 16 april 2008

De zesde Grote Rekendag vindt plaats op woensdag 16 april 2008. Wanneer dit slecht in uw jaarrooster past, kunt u voor de activiteiten ook een andere datum kiezen.

gebruik computer

Op steeds meer scholen hebben leerkrachten en leerlingen de beschikking over computers, met een internetverbinding. Dit biedt u de mogelijkheid aanvullende informatie over de Grote Rekendag te bekijken op het Rekenweb (www.rekenweb.nl). Op de site van de Grote Rekendag vindt u bij de verschillende groepen in ieder geval de sites waarnaar in de opdrachten wordt verwezen, overzichtelijk bij elkaar.

De computer wordt ook ingezet voor de activiteiten van de kinderen. U vindt in de beschrijving van de activiteiten voor uw groep of dit voor uw groep aan de orde is. Wanneer uw school beschikt over een smartboard of een vergelijkbaar systeem, kunt u bij enkele activiteiten deze techniek inzetten om gezamenlijk aan computeropdrachten te werken.

Overigens zijn de opdrachten en activiteiten zo vormgegeven dat ze ook zonder computer gedaan kunnen worden.

ervaringen delen

De site van de Grote Rekendag kunt u bereiken door naar het Rekenweb (www.rekenweb.nl) te gaan en vervolgens te kiezen voor Grote Rekendag. U kunt via de site uw ervaringen tijdens de Grote Rekendag delen met anderen.

Steeds meer scholen zetten hun ervaringen tijdens de Grote Rekendag op de eigen website van de school of zetten videofragmenten die tijdens de Grote Rekendag zijn gemaakt op Youtube. We vernemen graag van u op welke wijze u uw ervaringen tijdens de Grote Rekendag met anderen deelt.

Wij verzoeken u verder vriendelijk om het evaluatieformulier dat u bij dit boek vindt



in te leveren en aan ons op te sturen. Samen met de andere ervaringen die ons bereiken, biedt dit ons de kans de zevende Grote Rekendag nog beter op uw wensen af te stemmen.

2009

De zevende Grote Rekendag vindt plaats op woensdag 8 april 2009. Noteer deze datum nu vast in uw jaaragenda. In het najaar van 2008 vindt u informatie over deze dag op het Rekenweb (www.rekenweb.nl). Vanaf medio november kunt u zich voor de zevende Grote Rekendag inschrijven.

De Nationale Rekendagen van 2009 vinden plaats op 12 en 13 maart 2009. Informatie over deze conferentie vindt u na de zomervakantie op het Rekenweb.